

ÅRSBERETNING 2007

Arbeidsforskningsinstituttet AS er et heleid statlig aksjeselskap. Kunnskapsdepartementet har delegert fullmakt til å forvalte statens eierinteresser og innkalle til generalforsamling til Høgskolen i Oslo. Høgskolen skal samarbeide med høgskolen i Vestfold og Universitetet i Agder. Styret i Arbeidsforskningsinstituttet AS ble sist oppnevnt med virkning fra 1. januar 2007 for 2 år fram til 31. desember 2008.

Virksomhetens art og hvor den drives

Instituttet driver arbeidslivsforskning gjennom produksjon av systematisk kunnskap om forhold med betydning for utviklingen av arbeidslivet. AFI skal være en aktiv bidragsyter til utviklingen av et verdiskapende og bærekraftig arbeidsliv og samfunn. Instituttets forskningsvirksomhet utføres i nært samarbeid med det praktiske arbeidsliv. AFIs forskning skal bistå de som fatter beslutninger og løser oppgavene i politikken, bedriftene, organisasjonene og i forvaltningen. Den overordnede forskningsoppgaven dreier seg om å styrke mulighetene for økt verdiskaping, økt deltakelse i arbeidslivet og økt deltakelse i utviklingen av virksomhetene.

Selskapets styre har i 2007 prioritert arbeidet med å videreføre instituttets eksterne strategi med fokus på overordnede perspektiver på instituttets utvikling. Utvikling av nye faglige satsinger og omorganisering av instituttets forskningsgrupper for å styrke prosjektutviklingen har derfor vært viktige saker for styret i 2007. Selskapets økonomiske situasjon som følge av regjeringens forslag til endringer i det statlige basisbevilgningssystemet for forskningsinstitutter fra 2009 og redusert basisbevilgning fra Arbeids- og Inkluderingsdepartementet har også stått sentralt i styrets arbeid.

Styret og ledelsen har videreført arbeidet med relasjonene til eierinstitusjonene både som eiere og faglige samarbeidspartnere. Arbeidet har bl.a resultert i en samarbeidsavtale om å opprette et forskningssamarbeid om sykefraværs- /utstøtningsforskning hvor også andre parter deltar.

Styrets arbeidsform er i tråd med Statens 10 prinsipper for god eierstyring hvor man særlig har vektlagt likebehandling, åpenhet, styring gjennom selskapets organer, uavhengighet overfor selskapets ledelse, og samfunnsansvar.

Forskningsvirksomheten

AFIs forskning dreier seg i hovedsak om:

- Deltakelse i arbeidslivet
- Arbeidshelse og verdiskaping i arbeidslivet
- Organisering av offentlig forvaltning og tjenester
- Samarbeid og medvirkning i og mellom organisasjoner

AFI har gjennom året produsert og utviklet kunnskap til nytte for det norske samfunn. I 2007 utførte instituttet 33,4 forskerårsverk fordelt på 39 forskere hvorav 13 med dr.grad og 6 med professorkompetanse. Forskningsvirksomheten ble videreført gjennom arbeid i ca 90 prosjekter hvorav 5 EU-prosjekter og 2 prosjekter for Nordisk ministerråd. Instituttet har drevet en omfattende

publiserings- og foredragsvirksomhet i 2007 med en sterk økning særlig i vitenskapelig publisering i forhold til tidligere år.

Informasjon

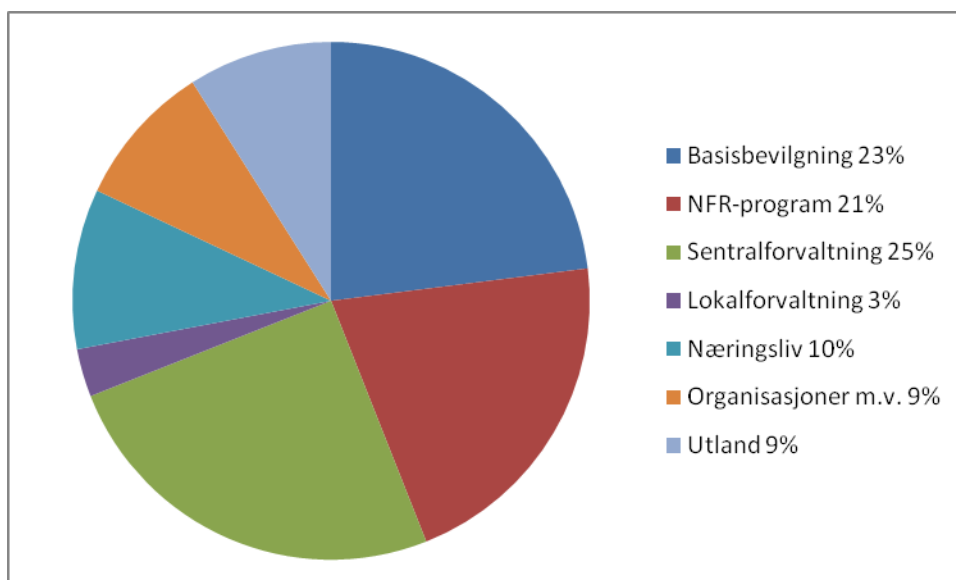
AFIs hjemmeside er hovedkanalen for vår skriftlige forskningsformidling. Utviklingen i besøkene og nedlastning av publikasjoner på afi.no viser en økning på nesten 60% fra 2006 til 2007 og fortsetter dermed den positive utviklingen som begynte i 2005. Dette gjelder både nyhetssidene, publikasjonsdatabasen, ansattebasen og prosjektbasen. AFI-publikasjoner publiseres nå nesten utelukkende elektronisk og kan lastes ned fra nettet. Totalt antall nedlastet fra publikasjonsbasen i 2007 var 18 036 (tallet for 2006 var 8 430). Antall nedlastinger av publikasjoner i fullversjon er nesten fordoblet. AFIs forskningsresultater når dermed ut til mange flere. Bibliotekstjenesten er i hovedsak en elektronisk tjeneste for fremskaffing av relevant litteratur til forskningsprosjekter. Kvaliteten på denne tjenesten er i rask utvikling.

Instituttets synlighet gjennom media er relativt god. AFI er omtalt og/eller sitert i de store dagsavisene i gjennomsnitt 2 – 3 ganger pr uke. I tillegg kommer omtale i nettavisene. Statistikken viser en svak økning i forhold til 2006. AFI har ansvaret for utgivelse av det nordiske tidsskriftet *Arbeidsliv* i Norden/Nordic Labour Journal på vegne av Nordisk Ministerråd.

Økonomi og drift

Instituttet har hatt normal drift i 2007. Arbeidet med utvikling av bedre styrings- og planleggingsrutiner er videreført og det arbeides løpende med forenkling og forbedring av rapporteringsrutiner, søknadsrutiner og administrative støttesystemer generelt. Instituttet hadde i 2007 en omsetning på 35 mill.kr. Dette er en svak nedgang i forhold til 2006, noe som i hovedsak skyldes lav prosjektinngang. I forbindelse med at basisbevilgningen ble redusert med 2 mill kroner fra 2008 er arbeidet med å øke prosjektinngangen generelt prioritert. Årets resultat ble på – 0.4 mill.kr. inkl. finansinntekter.

Instituttets inntekter fordelte seg på ulike finansieringskilder som følger:

Resultatregnskap

	<u>Note</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
<u>DRIFTSINNEKTER</u>			
Prosjektinntekter		30 160 270	30 143 057
Basisbevilgning		4 680 000	4 560 000
Oppstartsstøtte		0	235 278
Andre driftsinntekter		<u>111 000</u>	<u>201 658</u>
Sum driftsinntekter		<u>34 951 270</u>	<u>35 139 993</u>
<u>DRIFTSKOSTNADER</u>			
Direkte prosjektkostnader		5 707 292	6 896 803
Lønn, arbeidsgiveravgift og andre personalkostnader	1	24 652 242	22 912 738
Ordinære avskrivninger	2	40 518	109 120
Andre innkjøps-, salgs- og adm. kostnader		<u>5 465 747</u>	<u>4 862 122</u>
Sum driftskostnader		<u>35 865 799</u>	<u>34 780 783</u>
Driftsresultat		<u>-914 529</u>	<u>359 210</u>
<u>FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER</u>			
Renteinntekt		523 026	316 728
Annen finanskostnad		<u>40 386</u>	<u>18 234</u>
Netto finansinntekter		<u>482 640</u>	<u>298 494</u>
ÅRSUNDERSKUDD (ÅRSOVERSKUDD i 2006)		<u>-431 889</u>	<u>657 704</u>
Dekning/disponering av årsresultatet og overføringer:			
Fra/til annen egenkapital	6	<u>-431 889</u>	<u>657 704</u>

Instituttet har pr. 31.12.07 en samlet egenkapital på 10,9 mill kroner hvorav 3,5 millioner er egenkapital opptjent siden selskapet ble opprettet som aksjeselskap 1.7.2002. Instituttet har en egenkapitalandel på 48,1 %

Fortsatt drift

Forutsetningen om fortsatt drift av instituttet er til stede, og årsregnskapet for 2007 er satt opp under denne forutsetning.

Arbeidsmiljøet og det ytre miljø

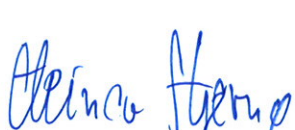
I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører selskapet oversikt over totalt sykefravær blant selskapets ansatte. I 2007 har sykefraværet vært på ca 5,6 % på årsbasis. Dette er en nedgang på ca 1,2 prosentpoeng i forhold til 2006. Langtidsfraværet utgjorde 3,9 %. Med så få ansatte gir ett eller to langtidsfravær store utslag på statistikken. Selskapet har vært en IA-bedrift siden 2003 og reduksjon av sykefraværet og en aktiv seniorpolitikk er prioriterte områder. Det er enighet med organisasjonene om å gjennomføre arbeidsmiljøundersøkelser og vernerunder annet hvert år.

Arbeidsforskningsinstituttets virksomhet har liten innvirkning på det ytre miljø, det tilstrebes miljøvennlige løsninger i forhold til driften.

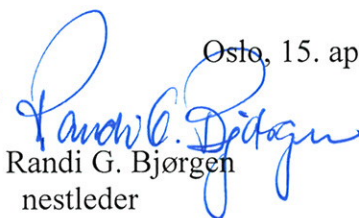
Likestilling

Instituttet utførte i 2007 i alt 42,4 årsverk fordelt på 48 ansatte med en kjønnsfordeling totalt på 66 % kvinner og 34 % menn. Forskergruppen utførte i alt 33,4 årsverk med en kjønnsfordeling på 59 % kvinner og 41 % menn. På ledernivå er to av tre forskningsledere kvinner mens daglig leder er mann. Styret besto i 2007 av 4 kvinner og 3 menn. Kravet om minst 40% av hvert kjønn er dermed oppfylt. Instituttets avtaleverk og lønnsregulativ sikrer at det ikke forekommer ulovlig forskjellsbehandling blant de ansatte ved instituttet.

Oslo, 15. april 2008

Steinar Stjernø
styreleder

Randi G. Bjørgen
nestleder

Erik Råd Herlofsen
styremedlem

Gunn-Marit Eriksen
styremedlem

Sidsel K. Solbrække
styremedlem

Nina Amble
styremedlem

Lars Klemsdal
styremedlem

Arild H. Steen
daglig leder

Noter til årsregnskapet for 2007

Innledning

Selskapet ble stiftet 19. juni 2002, og overtok med virkning fra 1. juli 2002 virksomheten og eiendelene i det tidligere Arbeidsforskningsinstituttet som var en del av statsforvaltningen.

Selskapet driver ikke næringsvirksomhet og er dermed fritatt for skatt.

Årsregnskapet er satt opp etter regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak. Regnskapet er basert på de grunnleggende prinsipper som historisk kost, sammenlignbarhet, fortsatt drift og forsiktighet. Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt inntektsføres når den er opptjent. Utgifter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt inntektsføres.

Note 1 – Ansatte, godtgjørelse m.v.

Lønnskostnader i regnskapet består av følgende poster:

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Lønn	19.153.558	17.687.687
Folketrygd	3.032.415	2.732.160
Pensjonspremier	2.069.307	1.923.677
Andre personalkostnader	<u>396.962</u>	<u>569.214</u>
	24.652.242	22.912.738
	<u>2</u>	<u>8</u>

Daglig leder mottok i 2007 en samlet godtgjørelse på kr 724.876,- samt andel av pensjonspremie på kr 90.316,-.

Det er utbetalt til styret en samlet godtgjørelse på kr 237.000,-.

Gjennomsnittlig antall årsverk har i 2007 vært 44 mot 45 i 2006.

Kostnadsført revisjonshonorar for 2007 utgjør kr 40.800,- og henfører seg kun til revisjon.

Ved overgang til aksjeselskap ble de opparbeidete rettighetene i Statens Pensjonskasse videreført. De årlige innbetalingene til Statens Pensjonskasse skal dekke selskapets forpliktelser.

Note 2 – Varige driftsmidler

	EDB-utstyr	Kontormaskiner	Kontorinventar	Sum
Anskaffelseskost 1/1-07	733.000	0	187.000	920.000
Tilgang i 2007	<u>0</u>	<u>187.686</u>	<u>184.032</u>	<u>371.718</u>
Anskaffelseskost 31/12-07	<u>733.000</u>	<u>187.686</u>	<u>371.032</u>	<u>1.291.718</u>
Akk. ord. avskrivning. 1/1-07	733.000	0	84.240	817.240
Ordinære avskrivninger i 2007	<u>0</u>	<u>12.566</u>	<u>27.952</u>	<u>40.518</u>
Akk. ord. avskrivning 31/12-07	<u>733.000</u>	<u>12.566</u>	<u>112.192</u>	<u>857.758</u>
Bokført verdi pr. 31/12 2007	<u><u>0</u></u>	<u><u>175.120</u></u>	<u><u>258.840</u></u>	<u><u>433.960</u></u>
Avskrivningssatser, lineære	25 %	20 %	10 %	

Arbeidsforskningsinstituttet AS

Note 3 – Oppdrag i arbeid

Oppdrag i arbeid består av opptjente timer på prosjekter og direkte utlegg som ikke er utfakturert pr. 31. desember 2007. Det er tatt hensyn til overskridelser på prosjektene. Det er i tillegg foretatt en nedskrivning på prosjektene med 10 % som utgjør kr 182.000,-, og som er den samme prosentvise nedskrivning som i 2006.

Note 4 – Fordringer

Kundefordringer er vurdert til pålydende, men det er foretatt en generell nedskrivning på kr 50.000,- for mulige tap. Avskrivningsbeløpet er det samme som i 2006.

Note 5 – Bundne midler

Av bankinnskudd er kr 949.923,- bundet til skattetrekk.

Note 6 – Antall aksjer, aksjeeiere m.v.

Selskapets aksjekapital består av 7.460 aksjer á kr 1.000,-. Samtlige aksjer eies av Den norske Stat ved/Kunnskapsdepartementet. Aksjekapitalen ble tegnet med et kontantinnskudd på kr 4.476.000,- og et tingsinnskudd på kr 2.984.000,-.

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Annen egenkapital 1/1	3.886.097	3.228.393
Årets resultat	<u>-431.889</u>	<u>657.704</u>
Annen egenkapital 31/12	<u>3.454.208</u>	<u>3.886.097</u>

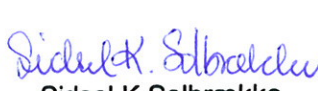
Balanse pr. 31. desember

<u>EIENDELER</u>	<u>Note</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler	2	<u>433 960</u>	<u>102 760</u>
Omløpsmidler			
Oppdrag i arbeid	3	<u>1 639 000</u>	<u>720 000</u>
Fordringer			
Kundefordringer	4	5 048 107	4 340 751
Andre kortsiktige fordringer og periodiseringer		<u>137 229</u>	<u>120 569</u>
Sum fordringer		<u>5 185 336</u>	<u>4 461 320</u>
Bankinnskudd, kontanter	5	<u>15 418 905</u>	<u>17 187 353</u>
Sum omløpsmidler		<u>22 243 241</u>	<u>22 368 673</u>
SUM EIENDELER		<u>22 677 201</u>	<u>22 471 433</u>
<u>EGENKAPITAL OG GJELD</u>			
Egenkapital			
Innskudd egenkapital			
Aksjekapital	6	7 460 000	7 460 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	6	<u>3 454 208</u>	<u>3 886 097</u>
Sum egenkapital		<u>10 914 208</u>	<u>11 346 097</u>
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 446 156	1 458 921
Forskudd på prosjekter		4 423 000	4 473 000
Skyldig offentlige avgifter		2 778 231	2 375 289
Påløpne feriepenger		3 030 906	2 748 126
Annen kortsiktig gjeld		<u>84 700</u>	<u>70 000</u>
Sum gjeld		<u>11 762 993</u>	<u>11 125 336</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>22 677 201</u>	<u>22 471 433</u>

I styret for Arbeidsforskningsinstituttet AS

 Steinar Stjernø
 Styreleder

 Randi G. Bjørgen
 Styremedlem

 Sidsel K. Solbrække
 Styremedlem

 Gunn Marit Eriksen
 Styremedlem

 Erik Rød Herlofsen
 Styremedlem

 Nina Amble
 Styremedlem

 Lars Klemsdal
 Styremedlem

 Arild Steen
 Daglig leder

Til generalforsamlingen i
Arbeidsforskningsinstituttet AS

Revisjonsberetning for regnskapsåret 2007

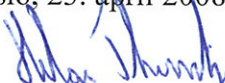
Jeg har revidert årsregnskapet for Arbeidsforskningsinstituttet AS for 2007 som viser et underskudd på kr 431.889,-. Jeg har også revidert opplysningene i årsberetningen om forutsetningen om fortsatt drift. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Min oppgave er å uttale meg om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Jeg har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at jeg planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjonen omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsippene og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjonen også en gjennomgang av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og internkontrollsystemer. Jeg mener at min revisjon gir et forsvarlig grunnlag for min uttalelse.

Jeg mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvise bilde av selskapets økonomiske stilling pr. 31. desember 2007 og for resultatet i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge.
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk i Norge.
- opplysningene i årsberetningen om forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 23. april 2008

Helge Thorvik
Statsaut. revisor

RAPPORT FRA FORSKNINGSVIRKSOMHETEN VED ARBEIDSFORSKNINGSINSTITUTTET I 2007

Hovedmål

AFI skal være en aktiv bidragsyter til utviklingen av et verdiskapende, bærekraftig arbeidsliv og samfunn. Instituttets forskningsvirksomhet utføres i nært samarbeid med det praktiske arbeidsliv. AFIs forskning skal bistå de som fatter beslutninger og løser oppgavene i politikken, bedriftene, organisasjonene og i forvaltningen. Den overordnede forskningsoppgaven dreier seg om å styrke mulighetene for økt verdiskaping, økt deltakelse i arbeidslivet og økt deltakelse i utviklingen av virksomhetene.

Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) har gjennom året produsert og utviklet kunnskap til nytte for det norske samfunn. I 2007 utførte instituttet 33,4 forskerårsverk fordelt på 39 forskere hvorav 13 med dr.grad og 6 med professorkompetanse. 2 av instituttets medarbeidere ble vurdert professorkompetente ved U&H i 2007. Forskningsvirksomheten ble videreført gjennom arbeid i ca 90 prosjekter hvorav 5 EU-prosjekter og 2 prosjekter for Nordisk ministerråd. I alt 8 av instituttets forskere arbeidet med dr.grad i 2007 og 3 nye dr.grader ble avlagt. 7 av forskerne har vært veiledere for hovedfags- eller dr.gradsstudenter ved U&H i 2007.

Hovedaktiviteter

AFIs forskning kretser i hovedsak om:

- Deltakelse i arbeidslivet
- Arbeidshelse og verdiskapning i arbeidslivet
- Organisering av offentlig forvaltning og tjenester
- Samarbeid og medvirkning i og mellom organisasjoner

Instituttet gjennomfører en rekke prosjekter hvor formålet er å øke kunnskapen om muligheter og hindringer for å nå disse målene og/eller gjennom forskning stimulere aktørene til utviklingsarbeid. AFI søker på denne måten å kombinere kunnskapsutvikling med implementering. Sentrale prosjektområder i 2007 har vært:

- Arbeidsmiljøanalyser
- Konfliktløsning i virksomheter
- Utvikling av metodikk for å styrke mestring av arbeidsoppgaver
- Evalueringer av offentlig politikk for å styrke arbeidsdeltakelsen
- Evalueringer av organiseringen av velferdsforvaltningen
- Analyser av ulike gruppers tilpasning, muligheter og barrierer i arbeidslivet
- Analyser og utvikling av samarbeidspraksis mellom virksomheter
- Organisering av lærings- og utviklingsprosesser

Publisering

Tiltak for å heve kompetansen knyttet til artikkelskriving og vitenskapelig publisering ble videreført i 2007. Dette har resultert i en omfattende publiserings- og foredragsvirksomhet med en sterk økning særlig i vitenskapelig publisering i forhold til tidligere år.

Nedenfor følger en oversikt over instituttets publiserings- og formidlingsaktivitet i 2007 i samsvar med rapportering til Norges forskningsråd (kategoriene *norske* og *internasjonale artikler* er slått sammen i 2007):

Kategori	Antall 2006	Antall 2007
Vitenskapelig artikkel i periodika eller serier (ISSN-titler)	15	15
Vitenskapelig artikkel i antologi	2	12
Vitenskapelig monografi	2	
Sum vitenskapelig publisering	19	27
Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser		2
Kapitler el. artikler i fagbøker, lærebøker, fagtidsskrifter m.v.	2	5
Rapporter i egne rapportserier	13	17
Rapporter i ekstern rapportserie	3	2
Rapporter til oppdragsgivere	14	14
Foredrag, fremleggelse av paper/poster	93	67
Populærvitenskapelige artikler, foredrag	98	116
Ledere, kommentarer, kronikker i tidsskrift., dagspresse	8	22

Oversikt over vitenskapelig rapportering i 2007:

Amble, Nina (2007): "Samarbeid i par - om å spille hverandre gode". I: Brøgger, Benedicte (red.): *Å tjene på samarbeid: medvirkning, partssamarbeid, bedriftsutvikling*. Oslo: Gyldendal akademisk. S. 114-124.

Amble, Nina & Elisabeth Gjerberg (2007): "Dypdykk i reklame: om mestring i kreative organisasjoner". *Sosiologisk tidsskrift*, vol. 15, nr. 4, 353-379.

Andreassen, Tone Alm (2007): "Når brukerne ikke blir tatt på alvor". *Tidsskrift for velferdsforskning*, vol. 10, nr. 1, s. 3-14.

Brøgger, Benedicte (2007): "Forhandling, samarbeid og konflikt". I: Brøgger, Benedicte (red.): *Å tjene på samarbeid: medvirkning, partssamarbeid, bedriftsutvikling*. Oslo: Gyldendal akademisk. S. 31-44.

Brøgger, Benedicte (2007): "Samarbeid som produksjonsfaktor - en introduksjon". I: Brøgger, Benedicte (red.): *Å tjene på samarbeid: medvirkning, partssamarbeid, bedriftsutvikling*. Oslo: Gyldendal akademisk. S. 11-30.

Egeland, Cathrine & Randi Gressgård (2007): "The "will to empower": managing the complexity of others". *Nora: Nordic Journal of Women's Studies*, vol. 15, no. 4, pp. 207-219.

- Eikeland, Olav (2007): "From epistemology to gnoseology - understanding the knowledge claims of action research". *Management Research News*, vol. 30, no. 5, pp. 344-358.
- Eikeland, Olav (2007): "Why should mainstream social researchers be interested in action research?". *International journal of action research*, vol. 3, no. 1+2, pp. 38-64.
- Skjølvsvik, Tale, Bente R. Løwendahl, Ragnhild Kvålshaugen, & Siw M. Fosstenløyken (2007): "Choosing to learn and learning to choose: strategies for client co-production and knowledge development". *California Management Review*, vol. 49, no. 3, pp. 110-128.
- Grimsmo, Asbjørn & Stephen von Tetzchner (2007): "Selvregulering, stress og mestring". I: Martinsen, Harald & Stephen von Tetzchner (red.): *Barn og ungdommer med Asperger-syndrom: perspektiver på språk, kognisjon, sosial kompetanse og tilpasning*. Oslo: Gyldendal Akademisk. S. 257-278.
- Gustavsen, Bjørn (2007): "Work organization and the Scandinavian model". *Economic and industrial democracy*, vol. 28, no. 4, pp. 650-671.
- Gustavsen, Bjørn (2007): "Research responses to practical challenges: what can action research contribute?". *International journal of action research*, vol. 3, no. 1+2, pp. 93-111.
- Hildrum, Jarle (2007): "When is frequent face-to-face contact necessary in innovation?: a comparative study of two distributed product development projects". *Economics of innovation and new technology*, vol. 16, no. 6, pp. 467-484.
- Hildrum, Jarle & Geir Liavåg Strand (2007): "Overcoming challenges in writing about action research - the promise of the development story". *Systemic practice and action research*, vol 20, no. 1, pp. 77-89.
- Hilsen, Anne Inga & Richard Ennals (2007): "Virtual links: intergenerational learning and experience sharing across age divides and distances". *AI & Society*, 2007, DOI: 10.1007/s00146-007-0166-6 (published before print).
- Holter, Øystein Gullvåg (2007): "[Män i rörelse]. Inledning". I: Holter, Ø.G. (red.): *Män i rörelse: jämställdhet, förändring och social innovation i Norden*. Hedemora: Gidlunds förlag. S. 7-21.
- Holter, Øystein Gullvåg (2007): "Sosial innovasjon, velferd og ny maskulinitet". I: Holter, Ø.G. (red.): *Män i rörelse: jämställdhet, förändring och social innovation i Norden*. Hedemora: Gidlunds förlag. S. 225-271.
- Holter, Øystein Gullvåg (2007): "Men's Work and Family Reconciliation in Europe". I: *Men and Masculinities*, vol. 9, no. 4, pp 425-456.
- Gíslason, Ingólfur V. & Øystein Gullvåg Holter (2007): "Välfärdsstat i könslämna: kön, ekonomi och livskvalitet". I: Holter, Ø.G. (red.): *Män i rörelse: jämställdhet, förändring och social innovation i Norden*. Hedemora: Gidlunds förlag. S. 22-61.
- Kristiansen, Svein Tore (2007): "Bruk av nettverk for å bli en legitim samarbeidspartner". I: Brøgger, Benedicte (red.): *Å tjene på samarbeid: medvirkning, partssamarbeid, bedriftsutvikling*. Oslo: Gyldendal akademisk. S. 125-137.
- Lyng, Selma Therese (2007): "Is there more to "antischolishness" than masculinity?: on multiple student styles, gender, and educational self-exclusion in secondary school". *Men and Masculinities*, 2007, DOI: 10.1177/1097184X06298780 (published before print).

- Osman, Ali (2007): "Invandrarforeninger: arenor for aktivitet og motstand". I: Dahlstedt, Magnus et al. (red.): *Utbildning, arbete, medborgarskap: strategier for social inkludering i den mangetniske staden*. Umeå: Boréa. S. 321-341.
- Pålshaugen, Øyvind (2007): "En avtale er en avtale - om sentral støtte til lokal bedriftsutvikling". I: Brøgger, Benedicte (red.): *Å tjene på samarbeid: medvirkning, partssamarbeid, bedriftsutvikling*. Oslo: Gyldendal akademisk. S. 149-162.
- Pålshaugen, Øyvind (2007): "On the diversity of action research: introduction". *International journal of action research*, vol. 3, no. 1+2, pp. 9-14.
- Qvale, Thoralf Ulrik (2007): "Democratic management and leadership, culture and technology". In: Széll, György, Carl-Heinrich Bösling & Ute Széll (eds.) (2008): *Education, labour and science: perspectives for the 21st century*. Frankfurt: Peter Lang. Pp. 447-475.
- Qvale, Thoralf Ulrik (2007): "The role of the policy level". In: Garibaldi, Francesco & Volker Telljohann (eds.): *New forms of work organization and industrial relations in Southern Europe*. Frankfurt: Peter Lang Verlag. Pp. 277-296.
- Schafft, Angelika (2007): "Ansettelse av personer med psykiske lidelser i ordinære bedrifter: vi må forstå arbeidsgivernes grunner". *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, vol. 4, nr. 3, s. 254-261.

Utvalgte beskrivelser fra prosjektvirksomheten

Å tjene på samarbeid

Benedicte Brøgger (red.): *Å tjene på samarbeid: Medvirkning. Partssamarbeid. Bedriftsutvikling*. Oslo: Gyldendal akademisk

Bokens underliggende tese er at samarbeid er en av de mest sentrale produksjonsfaktorene i norsk økonomi, men også den mest undervurderte. Tema for artiklene i denne boken er mulighetene som ligger i å utnytte de institusjonaliserte mulighetene for praktisk samarbeid som har utviklet seg i Norge i løpet av de siste hundre årene. *Å tjene på samarbeid* belyser hvilken rolle partsbasert bedriftsutvikling spiller i norsk nærings- og arbeidsliv i dag, hvilke utfordringer man må møte og hvilke oppgaver man må løse for at samarbeidstradisjonen skal være tjenlig også i årene framover. Gjennom ti kapitler fortelles konkrete historier om hvordan ledere, tillitsvalgte og andre samarbeidet for å løfte en bedrift frem. Historiene er fra prosjekter i et vidt spekter av norske bedrifter. Noen av temaene som tas opp er:

- På hvilke måter bidrar samarbeidstradisjonen til økt verdiskaping?
- Hva skjer når den norske samarbeidstradisjonen møter internasjonale ledelseskonsepter?
- Hva skjer når tillitsvalgte deltar i sammenhenger som tidligere var reservert for ledere og mellomledere?

Boken er utviklet med bakgrunn i det nasjonale forskningsprogrammet *Verdiskaping 2010*, som var et samarbeid mellom blant andre Forskningsrådet, LO, NHO, og Innovasjon Norge, og har bidragsytere fra forskningsmiljøer landet rundt, i tillegg til AFI.

Livskvalitet og likestilling 2007

Livskvalitet og likestilling 2007 (LL07) ble utført på oppdrag av Barne- og likestillingsdepartementet (BLD), som også finansierte prosjektet. Målet med prosjektet var å gjennomføre en undersøkelse blant

kvinner og menn, om menns oppfatning og forståelse av kjønnslikestilling i relasjoner, familie, arbeidsliv og samfunn. Undersøkelsen skal bidra til kunnskapsgrunnlaget for en kommende stortingsmelding om menn, og samtidig oppdatere kunnskapen i forhold til tidligere forskning, bl.a. Mannsrolleutvalgets undersøkelse "Menn i Norge" fra 1988.

Dataene til prosjektet ble hentet inn gjennom en survey basert på et spørreskjema med i alt 123 spørsmål om (kjønns)likestilling og livskvalitet, som ble besvart av 2805 personer første halvår 2007.

Design, analyse og utarbeidelse av rapport ble utført av et prosjektteam basert på et samarbeid mellom forskningsleder Øystein Gullvåg Holter fra Nordisk institutt for kvinne- og kjønnsforskning (NIKK) og seniorforskerne Cathrine Egeland og Helge Svare fra Arbeidsforskningsinstituttet (AFI).

Spørreskjemaet som dannet basis for datainnhentingene var organisert rundt åtte grunnleggende livsområder/livsfaser: 1) oppvekst, 2) utdanning, 3) arbeid, 4) livet i husholdningen, 5) partner, partnervalg, 6) barn og foreldre, 7) erfaringer med og holdninger til likestilling, 8) helse og livskvalitet.

Resultatene fra undersøkelsen viser at det er stor oppslutning om likestillingspolitiske kjerneelementer som likt ansvar for familiens økonomiske forsørgelse og arbeidsdeling i hjemmet. Mannen tar også i større grad del i familiens daglig liv, han tar mer ansvar for barn og husholdning enn tidligere. Fars andel av fødselspermisjonsuttaket har økt med ca 30% etter 2000. Særlig unge menn ser ut til å ha sterkere vennsrelasjoner enn tidligere. Menn og kvinner lever mer likestilt enn for 20 år siden. Dersom ressursene i hjemmet er likt fordelt, så øker sjansen for likestilt praksis i hjemmet. De som lever likestilt, kan rapportere om bedre livsforhold. Det virker som at likestilling lønner seg. På den annen side vises at arbeidsmarkedet er like kjønnsdelt som tidligere. Kvinnedominerte arbeidsplasser faller gjennomgående dårligere ut når vi studerer arbeidsvilkår. Samtidig finner vi flest som er tilfreds med jobben der hvor kjønnsbalansen er god.

Resultatene fra undersøkelsen er utgitt i AFI-rapport 01/2008 som kan lastes ned fra AFIs hjemmeside <http://www.afi.no>.

Evaluering av NAV-reformen

NAV-reformen er den største omleggingen av arbeids- og velferdsforvaltningen i nyere tid. Norges Forskningsråd har igangsatt en stor evaluering av reformen og Arbeidsforskningsinstituttet er et av forskningsmiljøene i evalueringen. AFI skal studere den lokale iverksettingen av reformen. Arbeidsforskningsinstituttet gjennomførte i 2007 den første forskningsmessige rapporteringen fra evalueringen ved at AFI fikk i oppgave å analysere pilotprosessen – oppstarten av de første lokale NAV-kontorene, et kontor i hvert fylke og to i bydeler i Oslo.

Pilotperioden synliggjorde flere forhold som trolig vil få betydning for NAV-reformen framover:

For det første: NAV-reformen møter en beredskap ute, av tro på reformen og av etablerte samarbeidsrelasjoner. Det kan være spesielt for pilotene, men finnes trolig ikke bare der

For det andre: Omstillingsprosessen har vært tidkrevende og tøff, særlig i store kontorer, men også der kommer man i havn, det tar bare lenger tid

For det tredje: Integreringsprosessen er i gang, man opplever bedre samarbeid og et felles ansvar for brukerne, men det er for tidlig å si om det også skjer endringer i utformingen av hjelperollen overfor brukerne

Og til slutt: Det lokale partnerskapet er utfordrende. Det utfordrer statsetaten som finner det ineffektivt at løsninger ikke kan standardiseres, men må utvikles i samarbeid med den enkelte

kommune. Det utfordrer kommunene, for noen av dem har opplevd at statsetaten har overstyrt og ikke hatt respekt for lokal kompetanse.
Rapporten fra prosjektet (4/2007) kan lastes ned fra www.afi.no.

Strategisk instituttprogram SIP

Instituttets strategiske instituttprogram (SIP) "Dynamiske organisasjonsformer i et kunnskapsbasert arbeidsliv" startet opp i 2004 og er videreført med sikte på avslutning våren 2008. Med utgangspunkt i AFIs aksjonsrettede og brukerorienterte forskning skal prosjektet koble teoretiske og metodologiske perspektiver fra aksjonsforskningen til organisasjonsteorien. Prosjektet skal særlig bidra med innsikt om flernivå, helhet og grenser, om intraorganisatoriske mekanismer, endring og dynamikk. Det er under utgivelse to bøker fra dette programmet og en bok er under arbeid. I tillegg er en mengde artikler og rapporter allerede publisert (rapportert i 2006-rapporten).

Bøker fra SIP under trykking:

Berg, A. M. & Eikeland, O. (eds.):

Action Research and Organisation Theory, Peter Lang GmbH (ISBN 978-3-631-56888-0)

Eikeland, Olav (2007): *The Ways of Aristotle – Aristotelian Phrónêsis, Aristotelian Philosophy of Dialogue, and Action Research*, Peter Lang Publishers, Bern (ISBN 978-3-03911-471-9)

Bok fra SIP under arbeid:

Brøgger, B. & Eikeland, O. (eds.):

Turning for practice with action research

Aksjonsforskningskonferanse

Instituttet arrangerte i september 2007 en internasjonal konferanse om aksjonsforskning med støtte fra Norges forskningsråd og høgskolene i Oslo, Vestfold og Agder. Konferansen *Making the "Practical Turn" Practical* samlet ca 100 forskere fra 18 land med overvekt av utlendinger. Formålet med konferansen var å styrke norsk aksjonsforskning både forskningsfaglig og forskningspolitisk, og samtidig forsterke Norges og AFIs posisjon i internasjonal aksjonsforskning på arbeidslivsfeltet. 40 papere ble presentert og diskutert. Organisasjonskomiteen og konferansen ble ledet av Henrik D. Finsrud.

AFI - Forum

I 2007 startet instituttet opp et nytt faglig forum for forskningsformidling og debatt. Målet er å skape en arena der forskere og praktikere kan møtes i en dialog om aktuelle tema i samfunns- og arbeidsliv samt profilere bedre AFIs forskningsbidrag. Møtene er åpne for alle interesserte og har vært svært godt besøkt. I 2007 har vi tatt opp motivasjon, mestring og ledelse - om NHOs satsing på Female Future og AFIs forskning på feltet samt resultater fra AFIs undersøkelse om menn og likestilling – "Trives menn som lønnsvinnere".

Arbeidsliv i Norden - Informasjonsprosjektet for Nordisk Ministerråd

AFI har ansvaret for utgivelse av det nordiske tidsskriftet Arbeidsliv i Norden/Nordic Labour Journal på vegne av Nordisk Ministerråd. Tidsskriftet kom i 2007 ut med 4 nummer (3 nordiske og 1 på engelsk) med et opplag på ca 4000 pr nummer. Tidsskriftet retter seg mot offentlige myndigheter med ansvar for arbeidsmiljø og arbeidsmarked, utdanningsinstitusjoner, partene i arbeidslivet og internasjonale organer som EU, OECD og ILO.